

Sygn. akt IV U 1659/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 lutego 2018 r.

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Rafał Łatanik

Protokolant st. sekr. sądowy Barbara Łowicka

po rozpoznaniu w dniu 20 lutego 2018 r. w Częstochowie

sprawy W. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.

o wysokość emerytury

na skutek odwołania W. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C.

z dnia 14 listopada 2017 r. Nr (...)

oddala odwołanie

Sygn. akt IV U 1659/17

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 listopada 2017 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C. odmówił ubezpieczonemu W. B. przeliczenia emerytury na podstawie załączonego dokumentu, ponieważ środkowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu, stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty jest zaświadczenie wystawione przez pracodawcę w oparciu o dokumentację płacową, według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych (druk Rp-7), albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków. Przedłożony dokument nie stanowi środka dowodowego. Wobec powyższego wysokość emerytury ustalona decyzją z dnia 5 października 2017 roku nie ulegnie zmianie.

W odwołaniu wniesionym do Sądu ubezpieczony W. B. wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przeliczenie kapitału początkowego za okres od 16 listopada 1971 roku do 31 grudnia 1976 roku przy uwzględnieniu odpisu oryginału planu usług, w którym wskazano m.in. wartość usług, składki na ubezpieczenie społeczne. Z dokumentów tych wynika, iż kwoty osiąganego przez niego wynagrodzenia jako kierownika bazy (...) były wyższe od przyjętego przez ZUS minimalnego wynagrodzenia za pracę. Dodał również, iż nie jest jego winą, iż ówczesny pracodawca nie posiada stosownych dokumentów potwierdzających jego zarobki.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych – Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

W. B. urodził się (...). Od dnia (...) roku ubezpieczony uprawniony był do pobierania świadczenia przedemerytalnego.

W dniu 6 września 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

W rozpoznaniu powyższego wniosku wydana została decyzja z dnia 5 października 2017 roku. Emerytura wyliczona została zgodnie z art. 26 ustawy, tj. przy uwzględnieniu:

- kwoty składek zawiadencjonowanych na koncie z uwzględnieniem waloryzacji w wysokości 100.004,30 złotych;
- kwoty zwaloryzowanego kapitału początkowego w wysokości 441.793,15 złotych.

Następnie suma tych kwot podzielona została przez średnie dalsze trwanie życia, tj. przez 207,80 miesięcy, co dało kwotę 2.607,30 złotych.

Do wyliczenia kapitału początkowego przyjęto natomiast 26 lat, 6 miesięcy i 4 dni okresów składkowych oraz 10 miesięcy i 15 dni okresów nieskładkowych oraz wskaźnik wysokości podstawy wymiaru w wysokości 76,01%. Do jego wyliczenia przyjęto wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych z okresu od 1 stycznia 1977 roku do 31 grudnia 1987 roku.

Do obliczenia podstawy wymiaru za okresy:

- od 2 września 1970 roku do 18 października 1971 roku;
- od 16 listopada 1971 roku do 31 grudnia 1976 roku

przyjęto wynagrodzenie minimalne.

W dniu 7 listopada 2017 roku ubezpieczony złożył wniosek o ponowne obliczenie jego świadczenia przy uwzględnieniu za okres od 16 listopada 1971 roku do 31 grudnia 1996 roku wynagrodzeń wynikających z rocznego planu usług przygotowanego dla niego, jako prowadzącego jednoosobowy zakład usługowy na zryczałtowanym rozrachunku, przez Gminną Spółdzielnię (...) w G..

W okresie od 16 listopada 1971 roku do 31 sierpnia 1977 roku ubezpieczony zatrudniony był w Gminnej Spółdzielni (...) w G. na stanowisku kierownika Usług (...). Wysokość jego zarobków uzależniona była od wartości wykonanych usług.

(vide: akta rentowe, akta osobowe ubezpieczonego z Gminnej Spółdzielni (...) w G.)

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2017 roku, poz. 1383 ze zm.) podstawę obliczenia emerytury, o której mowa w art. 24, stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne, z uwzględnieniem waloryzacji składek zawiadencjonowanych na koncie ubezpieczonego do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury, zwaloryzowanego kapitału początkowego określonego w art. 173-175 oraz kwot środków zawiadencjonowanych na subkoncie, o którym mowa w art. 40a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, z zastrzeżeniem ust. 1a i 1b oraz art. 185.

Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183 (art. 26 ust. 1).

W myśl natomiast art. 173 ust. 1 ustawy dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12 (art. 174 ust. 1).

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (art. 174 ust. 3).

Jak natomiast stanowi art. 116 ust. 5 ustawy do wniosku w sprawie przyznania świadczeń powinny być dołączone dowody uzasadniające prawo do świadczeń i ich wysokości, określone w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

Zasady ustalania podstawy wymiaru emerytury określała rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno - rentowe (Dz. U. z 2011 roku Nr 237, poz. 1412). Zgodnie § 21 ust. 1 środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W niniejszej sprawie organ rentowy zaskarżoną decyzją odmówił ubezpieczonemu przeliczenia emerytury przy uwzględnieniu jego rzeczywistych zarobków z okresu zatrudnienia w Gminnej Spółdzielni (...) w G. w okresie od 16 listopada 1971 roku do 31 grudnia 1976 roku na stanowisku kierownika Punktu Usług (...), z uwagi na brak dokumentów potwierdzających wysokość osiągniętych dochodów.

W. B. nie zgodził się z powyższą decyzją wnosząc o wyliczenie tych wynagrodzeń w oparciu o przełożony roczny plan usług. Wskazał, iż w spornym okresie prowadził, w ramach zawartej z Gminną Spółdzielnią (...) w G. zakład usługowy – (...). W ramach tej umowy Spółdzielnia określała roczny plan usług, w ramach którego określono miesięczny ryczałt, który ubezpieczony musiał uiścić do Spółdzielni. W ramach tego ryczałtu wchodziły kwoty tytułem: podatku obrotowego, składki na ubezpieczenie społeczne i rentowe, rezerwy na urlopy wypoczynkowe, opłaty na fundusz socjalny, kosztów ubezpieczenia rzeczowego i osobowego, utrzymania w ruchu maszyn i urządzeń, zużycia przedmiotów nietrwałych i urządzeń, energii elektrycznej, gazu, wody, opłat, telefonu, koszty zarządu i administracji, funduszu rezerwowego i administracji, funduszu rezerwowego (urlopy okolicznościowe), pozostałych kosztów i zysku spółdzielni. Fakt, iż w planie tych określono kwotę tytułem należnych składek nie oznacza, iż stanowiły one faktyczną podstawę wymiaru składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne odwołującego, zwłaszcza że z umowy o pracę wynika, iż wynagrodzenie ubezpieczonego stanowiła prowizja od wartości wykonanych usług. Powyższe wynika zresztą z treści zawartej między stronami umowy, gdzie w § 4 wskazano wprost, iż wysokość zarobku nie jest ściśle określona ani też ograniczona lecz zmienna. Na wysokość tego zarobku wpływa głównie ilość i wartość wykonywanych usług w zakładzie, przy jednoczesnej oszczędnej prawidłowej gospodarce, jaką powinien Obywatel prowadzić. Za wykonaną pracę Obywatel otrzymywać będzie całość zarobku stanowiącego różnicę pomiędzy wpływami za usługi, po dokonaniu wpłaty miesięcznego ryczałtu do spółdzielni oraz pokryciu tych kosztów prowadzenia zakładu, które nie są objęte miesięcznym ryczałtem oraz koszty prowadzenia zakładu, które Obywatel sam pokrywa określa załącznik do niniejszej umowy. Równocześnie wskazano, iż kwota miesięcznego ryczałtu wpłacanego do spółdzielni jest stała, a zwiększenie wydajności pracy i gospodarczości w zakładzie bezpośrednio wpływa na podwyższenie wynagrodzenia. Od dnia 2 listopada 1972 roku ubezpieczony, jako kierownika zakładu(...), wynagradzany był prowizyjnie w wysokości 50% wartości wykonanych usług obliczonej na podstawie obowiązujących cenników i pomniejszonej o wartość części zamiennych oraz materiałów bezpośrednich. Powyższe doprecyzowane zostało w umowie z dnia 1 stycznia 1974 roku, zgodnie z którą wysokość wynagrodzenia Obywatela została uzależniona od liczby godzin przepracowanych w miesiącu, przyznanego współczynnika kwalifikacyjnego

(w przypadku ubezpieczonego 1,0) oraz od wielkości uzyskanych wpływów z usług przez zakład pracy przy prowizji zespołowej, a wartość usług wykonanych przez Obywatela przy prowizji indywidualnej. Z powyższego zatem

jednoznacznie wynika, iż przedłożony do organu rentowego plan roczny usług stanowił jedynie wyliczoną kwotę ryczałtu dla spółdzielni i nie odpowiadał on wysokości osiągniętych w spornym okresie wynagrodzeń odwołującego, która uzależniona była od wartości sprzedanych usług. W takiej sytuacji wskazana w planie usług składka na ubezpieczenia społeczne nie może zostać przyjęta jako podstawa do wyliczenia wynagrodzenia odwołującego. Ubezpieczony nie przedłożył natomiast innego wiarygodnego dokumentu z wysokością osiągniętych w spornym okresie wynagrodzeń, a zatem organ rentowy prawidłowo za sporny okres przyjął wynagrodzenia minimalne. Brak jest bowiem podstaw do przeliczenia wynagrodzenia W. B. ze spornego okresu przy uwzględnieniu przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, albowiem zgodnie z art. 15 ust. 2a ustawy jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Mając na uwadze powyższe orzeczono jak w sentencji wyroku na podstawie art. 47714 § 1 k.p.c.